

Zesde zondag van Pasen

Overweging bij Handelingen 15,1-2,22 -29

Veel katholieken ergeren zich soms aan de ruzies en onenigheden in de kerk.

We horen toch bij elkaar en we moeten elkaar toch liefhebben!

Omdat wel allemaal verschillende mensen zijn én er ook heel veel verschillende manieren van geloofsbeleving zijn, hoeven ruzies en onenigheden helemaal niet erg te zijn. Het wordt pas erg als mensen elkaar gaan uitsluiten: jij hoort er niet meer bij. Of als mensen elkaar niet willen insluiten: wij laten jou niet toe in onze gemeenschap.

Wij als katholieken hebben een soort oermoedergevoel. Onze moeder de kerk houdt van alle kinderen: of ze progressief zijn of conservatief; of ze links of rechts denken en stemmen: of ze vaak naar de kerk komen of zelden. Je moet heel wat doen om als gedoopte christen niet meer katholiek te heten. Katholieken sluiten elkaar niet gauw uit. Zelfs niet in de jaren van polarisatie in de kerk in de jaren tachtig. Het ging er vaak fel aan toe. Vernieuwingsgezinde en behoudende katholieken keken heel anders tegen het Tweede Vaticaanse Concilie aan.

Het woord Concilie brengt ons bij de lezing uit Handelingen.

In de oerkerk ging het er ook al niet zachtzinnig aan toe. Lees maar: Onenigheid; felle woordenwisseling; strijdvraag; verwarring; verontrusting en Godzijdank uiteindelijk ook: een eenstemmig besluit.

Wat was er aan de hand? Paulus en Barnabas verkondigden het evangelie van Jezus in allerlei steden van de toenmalige wereld buiten het Joodse land en ver van het centrum van de oerkerk van Jeruzalem. Wij noemen dat land nu Turkije.

Ze preekten in de synagogen voor de kleine joodse gemeenschappen. Maar toen de heidenen hoorden over boodschap van Jezus - het koninkrijk van God; het gebod van de liefde; de gelijkwaardigheid van vrouwen en mannen- wilden ze ook bij die gemeenschap horen. Paulus en Barnabas verwelkomden hen hartelijk. Maar toen mannen uit Judea en uit Jeruzalem hoorden dat Paulus en Barnabas heidenen toelieten in de gemeenschap werden ze boos. Heidenen behoren niet tot het volk van God! Dat kan pas als ze de joodse wet onderhouden!

De vraag was en is: is de beweging die Jezus begonnen is nu een joodse gemeenschap voor Joden alleen? Of: kunnen ook niet-joden die in de Geest van Jezus willen leven toe treden tot de joodse gemeenschap. Dus ook delen in de belofte van God aan het joodse volk.

Na heel veel heen en weer gepraat komen ze tot eenstemmig besluit: als heidenchristenen niet meedoen met afgoderij en de huwelijksstrouw bewaren dan kunnen ze de joodse gemeenschap binnenkomen.

Wij – de joden rond Jezus - sluiten hen niet langer uit; wij sluiten hen in.

Wij noemen die bijeenkomst het Apostelconcilie – het eerste concilie van de kerk. En dat eenstemmige besluit van toen, geldt ook nu nog en is ook vandaag op twee manieren van groot belang.

Het eerste is dit: wij zijn als christenen binnengetreden in het joodse volk. Ook al zijn we geen joden naar afkomst, wij zijn wel dragers van Gods Belofte. Het Rijk Gods dat Jezus verkondigt is hún en onze toekomst. Het verschil tussen Joden en christenen zijn de woordjes: nog niet. Christenen zien in Jezus de Messias; Joden zeggen: Wij wachten nog op de Messias.

Ondanks alle afschuwelijke gebeurtenissen tussen joden en christenen in de geschiedenis en vandaag, zijn wij religieus gezien joden. Daarom mogen wij onze

joodse broeders vandaag aanspreken over het geweld in Gaza waarin Palestijnen – christenen en moslims – onder lijden. Daarbij mogen we niet alle joden over een kam scheren. Er zijn veel joodse mensen in Israël die zich verzetten tegen de Israëlische regering omdat die zo ónjoods handelt.

Als christenen mogen wij niet zwijgen: wij móeten geweld geweld noemen en onrecht onrecht. Dat mogen we ook van een regering verwachten die geroepen is tot rechtshandhaving en behoud van universele mensenrechten.

Doordat niet-joodse mensen - heidenen – tot de gemeenschap die Jezus begonnen is, behoren, staat deze gemeenschap open voor alle mensen.

Dat is het tweede dat van groot belang is. De gemeenschap van de kerk bestaat út en richt zich tot álle mensen en van álle tijden. De kerk is de enige instelling ter wereld die alle mensen wil omvatten en zich tot alle mensen richt.

Om het met de kerstboodschap te zeggen: de kerk is er voor alle mensen van goede wil. En om het met de Paasboodschap te zeggen: de kracht van de liefde overwint alles wat doodt en dodelijk is. Er is voor iedereen toekomst, nieuw leven. Dat de kerk er is voor heel de wereld hebben we kunnen zien bij de uitvaart van paus Franciscus en de installatie van paus Leo XIV.

Politieke en religieuze leiders waren er namens hun landen aanwezig. Wie er niet waren zetten zichzelf buiten spel.

De paus heeft geen enkele macht, maar met het gezag van Jezus zegt hij:
“Ga met elkaar praten en zorg voor een duurzame oplossing van de conflicten”.
Jezus bereidt ons vandaag voor op het komende afscheid met Hemelvaart.
Maar hij verlaat ons niet. De kerk is de aardse erfgenaam van Jezus.
Wanneer wij het gebod van de onderlinge liefde onderhouden, is Hij aanwezig.

Wanneer wij luisteren en handelen naar de influisteringen van de Heilige Geest is Hij aanwezig. Wanneer wij ons er met hart en ziel voor inzetten dat de Vrede van Pasen de aarde bereikt, is Hij aanwezig.

Of Jezus aanwezigheid in deze wereld merkbaar is, dat ligt wel aan ons. Amen.

Pastor Tom Buitendijk o.carm.